

Norsk kulturråd
Postboks 8052 Dep
0031 OSLO

Deres ref

Vår ref
12/592

Dato
11.01. 2013

Statsbudsjettet 2013 – tildelingsbrev Norsk kulturråd

Stortinget vedtok 13. desember 2012 Norsk kulturråds budsjetttrammer for 2013.

Tildelingsbrevet omfatter Norsk kulturråd, styret for Fond for lyd og bilde og utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere. Brevet er disponert i følgende tre deler:

- Del I Oppgaver, styring og fullmakter
- Del II Budsjetttrammer, mål og forutsetninger
- Del III Økonomiforvaltning, risikostyring og internkontroll, rapportering

Sammen med brevet følger disse vedleggene:

- Vedlegg 1: Budsjettfullmakter for 2013
- Vedlegg 2: Krav til årsrapporten for 2013
- Vedlegg 3: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kulturdepartementet i 2013
- Vedlegg 4: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt prosjekt-/investerings- og enkelttilskudd fra Kulturdepartementet i 2013
- Vedlegg 5: Krav til innholdet i tilskuddsbrev
- Vedlegg 6: Styringskalender for Norsk kulturråd
- Vedlegg 7: Liste over tiltak som i 2012 fikk statlig tilskudd på post 74

Vi viser også til departementets budsjettforslag til Stortinget, Prop. 1 S KUD, som er å finne på Kulturdepartementets nettsider www.regjeringen.no/kud.

Innhold

Del I	Oppgaver, styring og fullmakter	4
1	Oppgaver for Norsk kulturråd	4
1.1	Generelt	4
1.2	Organisatorisk samordning	4
1.3	Utviklings- og forvaltningsoppgaver på arkiv- og museumsfeltet	4
1.4	Meld. St. 23 (2011-2012) <i>Visuell kunst</i>	6
1.5	Kultur og næring	6
1.6	Andre forvaltningsoppgaver	6
1.7	Internasjonalt arbeid	7
2	Styring	8
3	Fullmakter for Norsk kulturråd	9
3.1	Hovedregel	9
3.2	Kap. 320, post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 77	9
3.3	Norsk kulturfond, post 55 Ettårig prosjekttilskudd, post 56 Flerårig prosjekttilskudd	9
3.4	Kap. 320, post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd	10
Del II	Budsjettrammer, mål og forutsetninger	11
4	Norsk kulturråd	11
4.1	Budsjettrammer	11
4.2	Mål, delmål og resultatindikatorer	12
4.2.1	Resultatmål og indikatorer Norsk kulturfond	12
4.3	Norsk kulturfond – forutsetninger for disponering av budsjettrammen	13
4.3.1	Kap. 320 Allmenne kulturformål	13
4.3.2	Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk, offentlige rom	13
4.3.3	Kap. 323 Musikkformål	13
4.3.4	Kap. 324 Scenekunst	17
4.3.5	Kap. 326 Språk- litteratur og bibliotekformål	17
4.3.6	Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål	17
4.4	Kap. 320, post 74 Tiltak under Norsk kulturråd	17
4.5	Kap. 321 Kunstnerformål, post 75 Utstillingsstipend	18
5	Norsk kulturråd – administrasjon	18
5.1	Budsjettrammer	18
5.2	Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 77	18
5.3	Stillinger og årsverk	19
5.4	Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 77 Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet	19
5.5	Plan for disponering av tildelt bevilgning i 2013	21
5.6	Spesielle forutsetninger for disponering av budsjettrammen	21
5.7	Samfunnssikkerhet og beredskap	22
6	Styret for Fond for lyd og bilde	22
6.1	Budsjettramme	22
6.2	Mål og resultatmål	22
7	Utvalget for Statens stipend og garantiinntekter	23

7.1	Budsjettrammer.....	23
7.2	Mål.....	23
7.2.1	Kap. 321, post 01 Driftsutgifter.....	23
7.2.2	Kap. 321, post 72 Stipend basert på gjennomført kunstutdanning.....	24
7.2.3	Kap. 321, post 73 Kunstnerstipend m.m.....	24
7.2.4	Kap. 321, post 74 Garantiinntekter.....	25
Del III	Økonomiforvaltning, risikostyring og internkontroll og rapportering.....	26
8	Økonomiforvaltning.....	26
8.1	Generelt.....	26
8.2	Tilskuddsforvaltning.....	26
8.2.1	Forutsetninger for disponering av tilskuddsmidlene.....	26
8.2.2	Krav til innholdet i tilskuddsbrev.....	27
8.2.3	Regnskapsrapportering og kontroll.....	27
9	Styringsdokumenter, risikostyring og internkontroll.....	27
10	Årsrapport for 2013.....	28

Del I Oppgaver, styring og fullmakter

1 Oppgaver for Norsk kulturråd

1.1 Generelt

Norsk kulturråd skal videreføre arbeidet med å utvikle et sterkt fagmiljø og styrke forvaltning og rådgivning innenfor sitt ansvarsfelt. I de senere år har avsetningene til Norsk kulturfond økt betydelig. Økte bevilgninger forsterker kravene til og styrker også Kulturrådets mulighet til å legge vekt på kunst- og kulturfaglig kvalitet og mangfold. Det er viktig at Kulturrådets fagutvalg representerer ulike kunst- og kulturfaglige syn.

1.2 Organisatorisk samordning

Norsk kulturråd skal i 2013 samlokaliseres i nye lokaler. Utgiftene til lokaler må dekkes innenfor tildelt driftsbudsjett for 2013.

I 2013 skal et helhetlig og gjennomgående elektronisk system for søknads- og saksbehandling og felles arkiv for Norsk kulturråd, Fond for lyd og bilde og Utvalget for statens stipend og garantiinntekter innføres. Kulturdepartementet skal motta en månedlig statusrapport kvalitetssikret av engasjert eksternt ekspertise om eventuelle avvik vedrørende framdrift, kostnadsutvikling og risikovurdering.

Norsk kulturråd må i budsjettsøknaden for 2014 redegjøre for synergier som følge av den omorganisering, investering i elektronisk søknads- og saksbehandlingssystem og samlokalisering som er foretatt og hvordan og på hvilket tidspunkt de kan bli realisert.

1.3 Utviklings- og forvaltningsoppgaver på arkiv- og museumsfeltet

Departementet legger til grunn at Norsk kulturråd viderefører det strategiske utviklingsarbeidet på museumsfeltet. I tillegg skal Norsk kulturråd bidra til samordning, effektivisering og styrking av arkivfeltet. Norsk kulturråd skal samarbeide med Arkivverket om oppgaver på arkivfeltet, og tilpasse egen virksomhet til de funksjonene som i arkivloven er lagt til Riksarkivaren og Arkivverket.

Statistikk

Norsk kulturråd har ansvar for å videreutvikle innhenting og publisering av statistiske data for arkiv og museum i samarbeid med Statistisk sentralbyrå, slik at statistikken blir et godt grunnlag for resultatvurderinger og analyse. I Meld. St. 7 (2012-2013) *Arkiv* har departementet lagt til grunn at Riksarkivaren skal overta ansvaret for kartlegginger, oversikter og statistikk for hele arkivsektoren. Departementet la i meldingen til grunn at Norsk kulturråd fortsatt skal ha ansvar for kartlegginger, oversikter og statistikk for arkivene i museene. I 2013 skal Norsk kulturråd samarbeide med Riksarkivaren slik at det vil være mulig med en overføring av ansvar fra og med statistikken for 2014.

Oppfølging av St.meld. nr. 49 (2008-2009)

De utviklingsoppgavene som ble omtalt i St.meld. nr. 49 (2008-2009) *Framtidas museum*, innebærer blant annet at Norsk kulturråd skal:

- være departementets faglige rådgiver i spørsmål som gjelder museumspolitikk generelt og det nasjonale nettverket spesielt
- følge opp tiltak i museumsmeldingen.

Vi legger til grunn at det skal være en løpende dialog mellom departementet og Norsk kulturråds administrasjon om konkrete faglige oppdrag. I 2013 vil dette blant annet dreie seg om det videre arbeidet med plan for samlingsforvaltning og kompetanseutvikling i museene, samt de faglige nettverkene.

I St.meld. nr. 49 (2008-2009) understrekes det at forskning og kunnskapsutvikling ved museene er et nødvendig faglig grunnlag for innsamling, dokumentasjon og formidling, og at det skal sikres gjennom økt forskningssamarbeid, både i museumsnettverket og mellom museene og forskningsmiljøene i kunnskapssektoren. Det legges til grunn at Norsk kulturråd følger opp disse intensjonene, og inkluderer museenes arkivsamlinger i satsingen.

Det nasjonale museumsnettverket

Departementet har ansvaret for forvaltningen av de årlige driftstilskuddene til museene. Norsk kulturråd har imidlertid ansvar for mål- og resultatstyring på museumsfeltet. Dette innebærer bl.a. å utvikle en god målstruktur og hensiktsmessige resultatindikatorer, samt utarbeide tilstandsrapporter og forslag til tiltak for bedre måloppnåelse.

Norsk kulturråd mottar budsjettsøknadene fra museene og kvalitetssikrer disse. Videre vurderer Norsk kulturråd søknadene og utarbeider en samlet rapport til bruk for departementet i forbindelse med utarbeidelsen av det påfølgende års budsjettproposisjon. Norsk kulturråd utfører i tillegg kvalitetskontroll av innholdet av innleverte søknader og lager en rapport til departementet. Videre skal Norsk kulturråd utarbeide en rapport med nøkkelopplysninger per institusjon basert på en gjennomgang av foregående års regnskaper fra museene, samt forslag til budsjettproposisjonens rapportdel. Norsk kulturråd skal komme med innspill til departementets årlige tilskuddsbrev og budsjetttrundskriv til museene. Norsk kulturråds vurdering av budsjettsøknader og måloppnåelse vil som tidligere inngå i grunnlaget for departementets forslag til Stortinget om tilskudd.

Vurdering av søknader om tilskudd fra kap. 320, post 73 Nasjonale kulturbygg

Kulturdepartementet mottar årlig 30-40 søknader om tilskudd fra budsjettposten Nasjonale kulturbygg. Departementet ber Norsk kulturråd om faglig vurdering og prioritering av kulturbyggsøknader som gjelder museumsbygg og andre kulturvernbygg. Departementet forutsetter at den innsikt som Norsk kulturråds administrasjon opparbeider gjennom behandlingen av disse investeringssøknadene også gir grunnlag for en samlet vurdering og analyse, som i neste omgang kan danne utgangspunkt for faglig oppfølging overfor museene m.fl.

1.4 Meld. St. 23 (2011-2012) *Visuell kunst*

Meld. St. 23 (2011–2012) *Visuell kunst* ble lagt fram i mai og behandlet av Stortinget 10. desember 2012. Stortingsmeldingen og lenke til Stortingets innstilling er å finne på

www.regjeringen.no/kud. I meldingen er det foreslått en rekke tiltak, her nevnes spesielt:

- Arrangørstøtteordning på det visuelle feltet under Norsk kulturfond, jf. kap. 13.1.1 og 13.3
- Rollefordelingen mellom Norsk kulturråd og OCA, jf. kap. 7.2.5
- En egen avsetning innenfor Kulturfondet til internasjonale samarbeidsprosjekter i Norge ved, jf. kap. 7.2.5
- Innkjøpsordning for fotobøker, jf. kap. 13.1.5 og 13.3
- Den kulturelle skolesekken, jf. kap. 8.4.5
- Utvikle skolene som arena for formidling av visuell kunst, jf. kap. 16.4
- Aspirantordningen i kunstinstitusjoner, jf. kap. 19.6
- Stipend til kritikere, eventuelt øremerket det visuelle kunstfeltet, jf. kap. 10.1
- Støtteordning for uavhengige kunstmagasiner underlagt Kulturrådets forvaltning, jf. kap.10.1
- Regionalisere forvaltning av og styrke Statens utstillingsstipend, jf. kap. 13.1.3 og 13.3
- Utstillingsvederlagsavtalen og utstillingshonorar, jf. kap. 13.2.1 og 13.3
- Endringer av garantiinntektsordningen med utfasing av GI-hjemler (garantiinntekt) og to nye, langsiktige stipendtyper for etablerte kunstnere og seniorkunstnere, jf. kap. 15.5
- Se nærmere på dagens fordelingsordning for stipend og GI, jf. kap. 15.5
- Utvikle målstruktur og rapportering i tilskuddsforvaltningen av museene, jf. kap. 6.1.4 og 3.1.
- En faglig analyse av hvordan kunstsamlingene ved de regionale museene har utviklet seg de siste årene, jf. kap. 6.1.4.
- Økt digital kunstformidling og tilgjengeliggjøring og rettighets- og lisensspørsmålet, jf. kap. 18.7 og 18.10.

Departementet vil be Norsk kulturråd om å ivareta oppfølgingen av flere av disse tiltakene. Oppfølgingen av Meld. St. 23 (2011–2012) *Visuell kunst* vil inngå i styringsdialogen mellom Norsk kulturråd og departementet.

1.5 Kultur og næring

Kulturdepartementet utarbeider sammen med Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet en handlingsplan for kulturnæringene. Det er satt av 5 mill. kroner til oppfølging av denne planen i 2013 over Kulturdepartementets budsjett til Kulturrådet. Departementet vil komme tilbake til tiltaket i et supplerende tildelingsbrev til Norsk kulturråd.

1.6 Andre forvaltningsoppgaver

Budsjettsøknader

Norsk kulturråd har ansvar for skjemaer og systemer for budsjettsøknader og rapporter fra institusjoner og tiltak som mottar årlig driftstilskudd direkte fra Kulturdepartementet. Dette

omfatter drift og utvikling av webportal for budsjettsøknadene.

Samisk kultur

Norsk kulturråd skal videreføre arbeidet med å ivareta samisk kultur og samisk kulturelt mangfold.

Den kulturelle skolesekken

Departementet ber Norsk kulturråd følge opp det daglige arbeidet med Den kulturelle skolesekken. Dette innebærer å gi råd om satsingen til departementene på bakgrunn av faglige vurderinger, følge opp departementets tildelinger, innhente rapporter og statistikk og drive informasjonsarbeid. Norsk kulturråd skal sikre et nært samarbeid mellom alle som har ansvar for spillemidlene til Den kulturelle skolesekken, styrke arbeidet med en faglig utvikling av ordningen, og initiere møteplasser for aktører på nasjonalt og regionalt nivå.

Immateriell kulturarv

Norsk kulturråd skal følge opp arbeidet med implementering av konvensjonen av 2003 om vern av immateriell kulturarv i Norge. Dette omfatter blant annet nominasjon til internasjonale lister, rapportering til UNESCO og informasjonsvirksomhet om konvensjonen.

Forskning og utredning

Departementet forutsetter at Norsk kulturråd viderefører arbeidet med forskning og utredning og bidrar aktivt til å styrke kunnskapsgrunnlaget for kulturpolitikken.

1.7 Internasjonalt arbeid

Kulturrådet har den siste tiden fått en styrket rolle som tilrettelegger av internasjonalt kultursamarbeid, både gjennom føringer fra departementet, arbeidet med EØS-midlene og endringer initiert i feltet selv. Det er derfor grunn til å se nærmere på hvordan Kulturrådets rolle som aktør og tilrettelegger for internasjonalt kultursamarbeid kan videreutvikles. Departementet ber i den forbindelse Kulturrådet om å utarbeide en internasjonal strategi for virksomheten. Departementet vil i 2013 videreføre dialogen med Norsk kulturråd om arbeidsdelingen mellom departementet og Norsk kulturråd som organ for gjennomføring av de praktiske delene av det internasjonale kultursamarbeidet.

Departementet ber Norsk kulturråd om å holde seg godt orientert om initiativer på kulturfeltet på internasjonale arenaer og i andre land. Internasjonal kulturaktivitet er med på å skape et levende og aktivt kulturliv i Norge og bidrar til å styrke kunstnerisk kvalitet, kunnskaps- og kompetanseutvikling og mangfoldet i kultursektoren. Det må derfor legges tilrette for at norsk kulturliv får ta del i handlingsrommet for internasjonalt kultursamarbeid gjennom nettverksbygging og samarbeidsprosjekter. Det er blant annet et mål at norske kulturinstitusjoner skal dra nytte av de ordningene som finnes for internasjonal utveksling både på nordisk, europeisk og utenomeuropeisk nivå.

EUs kulturprogram

Norsk kulturråd er kulturkontaktpunkt for EUs kulturprogram i Norge. Departementet ber Norsk kulturråd følge opp arbeidet gjennom informasjon og søknadshjelp til norske kulturaktører. Departementet ber også Norsk kulturråd om å følge med på EUs strategi, mål og arbeid med kultur, og ta aktiv del i forberedelsene til eventuell norsk deltakelse i det neste programmet for kultursamarbeid, Creative Europe.

EØS-midlene

Kulturarv er et av hovedinnsatsområdene under EØS-finansieringsmidlene for årene 2009-2014. Norsk kulturråd er programpartner med Latvia, Litauen, Polen, Tsjekkia, Portugal og Romania. Departementet ber Norsk kulturråd om å følge opp arbeidet som programpartner i henhold til avtalen med Financial Mechanism Office. Departementet ber om at Norsk kulturråd legger vekt på å styrke bilaterale relasjoner på programnivå, gjennom aktiv kontakt med søsteretater/programoperatører i utviklingen av kulturutvekslingsprogrammer og ved deltakelse i bilaterale aktiviteter gjennom ordningene.

Departementet ber videre om at Norsk kulturråd bidrar til å styrke bilaterale relasjoner på prosjektnivå ved aktivt å bidra til at norske kulturaktører tar i bruk mulighetene som kulturutvekslingsprogrammet gir. Dette omfatter blant annet organisering av workshops og seminarer, informasjonsarbeid, rådgivning og kontakt-/partnerskapsformidling.

Departementet ber om at Norsk kulturråd så langt mulig og når det etterspørres, bidrar med faglig ekspertise, også overfor land som har kulturutvekslingsprogrammer under EØS-finansieringsordningene, men der Norsk kulturråd ikke er programpartner.

Kultursamarbeidet under Østersjørådet

Departementet ber Norsk kulturråd om å følge opp det arbeidet som tidligere har blitt gjort i Monitoring Group for Cultural Heritage in the Baltic Sea States.

Norsk-islandsk kultursamarbeid

Departementet ber Norsk kulturråd om å forvalte den årlige avsetningen fra norsk-islandsk kulturfond i samarbeid med Det islandske ministeriet for utdanning, forskning og kultur.

Departementet ber Norsk kulturråd om å motta og vurdere søknader, fatte vedtak om tildeling, utbetale innvilget støtte og ta seg av annen ordinær forvaltning av midlene.

UNESCO m.m.

Norsk kulturråd ivaretar også internasjonale oppgaver knyttet til UNESCOs konvensjon for immateriell kulturarv og Memory of the World-listen. Det vises til egen omtale av disse tiltakene. Deltakelse i Europarådets utvidede delavtale om europeiske kulturveier, der Norsk kulturråd representerer Norge i delavtalens styringsgruppe skal videreføres.

2 Styring

Forslag til lov om Norsk kulturråd har vært på høring. Loven skal følges opp med nytt regelverk for Norsk kulturråd.

Departementet har satt i gang arbeidet med å lage forslag til ny forskrift om tilskudd fra Norsk kulturfond.

Ny instruks om økonomi- og virksomhetsstyring og ny instruks for Norsk kulturråds direktør vil bli fastsatt når loven er vedtatt.

Det er behov for en gjennomgang og oppdatering av målstrukturen for Norsk kulturråd på bakgrunn av nytt overordnet regelverk og gjeldende oppgaveportefølje. Departementet vil komme tilbake til hvordan Norsk kulturråd skal bidra til dette arbeidet og tidsplan for et slik arbeid.

I tråd med Innst. 14 S (2010-2011) skal postene 55, 56 og 74 evalueres på bakgrunn av erfaringene med virkemåten og styringsdialogen mellom regjeringen/Stortinget og Norsk kulturråd i årene 2011-2013. Departementet vil ta initiativ til å starte arbeidet med en slik evaluering i samarbeid med Kulturrådet.

Årsplan for styringsdialogen mellom departementet og Norsk kulturråd i 2013 følger vedlagt, jf. vedlegg nr. 6.

3 Fullmakter for Norsk kulturråd

3.1 Hovedregel

Departementet legger til grunn at institusjoner og tiltak som mottar årlig statlig driftstilskudd selv tar ansvar for å skape rom innenfor sine egne budsjetter for tiltak som kan fremme utvikling. Institusjoner og tiltak med årlig statlig driftstilskudd skal derfor som hovedregel ikke motta tilskudd fra Norsk kulturfond. Dette gjelder imidlertid ikke for mottakere av tilskudd under kap. 320, post 74, jf. omtale under pkt. 3.5. Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd i dette brevet og mottakere av tilskudd til bestillingsverk under kap. 323, post 55 Norsk kulturfond, unntatt Den Norske Opera & Ballett.

3.2 Kap. 320, post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 77

Norsk kulturråds administrasjon ved direktøren har beslutningsmyndighet for midler bevilget under kap. 320, post 01.

Stortinget har gitt Kulturdepartementet fullmakt til å omdisponere mellom bevilgningene på kap. 320, post 01 og kap. 320, post 77. Eventuelle forslag om omdisponering mellom bevilgningene på disse postene må tas opp med Kulturdepartementet.

3.3 Norsk kulturfond, post 55 Ettårig prosjekttilskudd, post 56 Flerårig prosjekttilskudd

Innenfor budsjetttrammen under det enkelte kapittel fordeler Norsk kulturråd midlene mellom ordninger og formål som er omtalt i budsjettproposisjonen og iht. eventuelle andre føringer gitt i budsjettproposisjonen og Stortingets budsjettinnstilling.

Det er fra 2011 gitt flerårige prosjekttilskudd under Norsk kulturfond. Tilskuddene er forutsatt opprettholdt til og med 2012 eller ut den perioden det er gitt tilsagn for. Fra og med 2013 har Norsk kulturråd fullmakt til å fordele midlene på det enkelte kapittel i henhold til kunst- og kulturfaglig skjønn. Det kan fortsatt gis overordnede føringer og prioriteringer for de enkelte

avsetninger på post 55 innen det enkelte kapittel. Rådet kan ikke foreta vesentlige endringer fra år til år uten at dette skjer som ledd i styringsdialogen med departementet.

3.4 Kap. 320, post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd

Norsk kulturråd har fullmakt til å disponere innenfor den bevilgede rammen, men ved en viss stabilitet fra år til år for de enkelte tiltakene.

Tilskudd til drift under kap. 320, post 74 er fra 2011 forutsatt opprettholdt til og med 2012 eller ut den perioden det ble gitt tilsagn for. Fra og med 2013 har Norsk kulturråd som kollegialt organ fullmakt til å fordele tilskudd på bakgrunn av kunst- og kulturfaglig skjønn innenfor rammen av bevilgningen på posten og innenfor de overordnede føringer som er angitt av de politiske myndigheter.

Det forutsettes at Norsk kulturråd utvikler et system for dialog med tilskuddsmottakere om faglig utvikling samt med regionale myndigheter i tilfeller der det er forutsetning om 40/60-fordeling av støtten mellom stat og region.

Del II BUDSJETTRAMMER, MÅL OG FORUTSETNINGER

Stortinget vedtok 13. desember 2012 Kulturdepartementets budsjett for 2013.

Tildelingsbrevet reflekterer den samlede virksomheten som dekkes av Norsk kulturråds administrasjon. Med utgangspunkt i de budsjettposter som stilles til disposisjon for de enkelte deler av virksomheten, er denne delen inndelt som følger:

Kap. 4: Norsk kulturråd:

kap. 320 Allmenne kulturformål, postene 55, 56 og 74

kap. 321 Kunstnerformål, post 75

kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlige rom, post 55

kap. 323 Musikkformål, postene 55 og 56,

kap. 324 Scenekunstformål, postene 55 og 56

kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 55

kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 55

Kap. 5: Norsk kulturråd – administrasjon:

kap. 320 Allmenne kulturformål, postene 01 og 77

kap. 3320, Allmenne kulturformål post 01

Kap. 6: Styret for Fond for lyd og bilde: kap. 320 Allmenne kulturformål, post 51

Kap. 7: Utvalget for Statens stipend- og garantiinntekter, postene 71, 72, 73, 74 og 75

Det er en forutsetning for den tildelte budsjettrammen at virksomheten følger opp de målene og forutsetningene, samt krav til økonomiforvaltning, kontroll og rapportering som er trukket opp i dette tildelingsbrevet med vedlegg.

Det er videre en forutsetning at Norsk kulturråd setter seg grundig inn i familie- og kulturkomiteens merknader i Innst. 14 S (2012-2013) og følger opp flertallets forutsetninger.

Direktøren har ansvar for at dette blir fulgt opp.

4 Norsk kulturråd

4.1 Budsjettrammer

Det er totalt bevilget 577 243 000 kroner til Norsk kulturfond i 2013, fordelt slik:

Kap. 320 Allmenne kulturformål	69 462 000
Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlige rom	33 852 000
Kap. 323 Musikkformål,	186 796 000
Kap. 324 Scenekunstformål	112 593 000
Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål,	164 316 000
Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål,	10 224 000

Videre stilles disse rammene til disposisjon under følgende kapitler og poster:

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd	228 716 000
Kap. 321 Kunstnerformål, post 75 Utstillingsstipend	3 800 000

4.2 Mål, delmål og resultatindikatorer

Hovedmålene for regjeringens kulturpolitikk er trukket opp i budsjettproposisjonen for det enkelte år. Hovedmålene for bevilgningene under kap. 320 Allmenne kulturformål som gjelder Norsk kulturråd er for 2013 følgende:

1. bidra til igangsetting av nyskapende og eksperimentelle prosjekter
2. verne om kulturarven, herunder å styrke arkiv og museum, fremme kunnskaps- og kulturformidling, fremme utvikling av digitalt innhold og tjenester og sikring av samlinger

I tillegg til ovennevnte mål, vises det til følgende viktige hensyn som forutsettes ivaretatt av alle kulturinstitusjoner:

Kunst og kulturtilbudet skal være tilgjengelig for alle. På tross av stor økning i aktiviteten på kulturfeltet er det fortsatt store forskjeller når det gjelder bruken av kulturtilbud. Virksomhetene må også være seg bevisst og tilstrebe både kvalitet og kunstnerisk bredde.

4.2.1 Resultatmål og indikatorer Norsk kulturfond

I påvente av at nye mål og indikatorer er utarbeidet legger departementet til grunn følgende for 2013:

Resultatmål	Indikator
Bidra til utvikling av kulturelt og regionalt mangfold av kulturtilbud av høy faglig kvalitet	<ul style="list-style-type: none">· Oversikt over innvilgede søknader etter tilskuddsordning/avsetning.· Antall prosjekter som knytter seg til utvikling av barne- og ungdomskultur som er i gang i 2013.· Antall prosjekter som er i gang i 2013 og som knytter seg til videreutvikling av det kulturelle mangfoldet.· Geografisk fordeling av bevilgninger i 2012 og 2013.· Kulturrådets vurdering av geografisk spredning og kvalitet knyttet til de ulike deler av sin virksomhet.
Bidra til igangsetting av nyskapende og eksperimentelle prosjekter.	<ul style="list-style-type: none">· Oversikt over alle større forsøksprosjekter som er igangsatt, pågår eller er avsluttet i 2013.· Oversikt over større forsøksprosjekter avsluttet i 2012 og 2013 som er evaluert eller er under evaluering. Oversikt over evaluerte prosjekter som rådet mener bør videreføres utover forsøksperioden.

	Oversikt over rapporter og utredninger gjennomført på eget initiativ eller i samarbeid med andre i 2013.
--	--

Departementet legger opp til dialog med Norsk kulturråd om ny målstruktur og rapporteringskriterier.

4.3 Norsk kulturfond – forutsetninger for disponering av budsjettammen

Fondet har som formål å stimulere skapende virksomhet innenfor litteratur og kunst, verne om kulturarven og formidle kulturgodene til så mange som mulig. I arbeidet med å forvalte Norsk kulturfond skal Norsk kulturråd legge vekt på å støtte nyskapende kunst og stimulere nye kunstneriske uttrykksformer, nye formidlingsmåter og kulturelt mangfold. Viktige forsøks- og utviklingsprosjekter skal evalueres.

Det skal ikke gis tilskudd til gjeldssanering fra Norsk kulturfond.

4.3.1 Kap. 320 Allmenne kulturformål

Avsetningen til allmenne kulturformål under Norsk kulturfond skal nyttes til tverrfaglige satsinger og ymse prosjekter innenfor avsetningene til kulturbygg, rom for kunst, forskning og utvikling, barne- og ungdomskultur og andre formål.

4.3.2 Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk, offentlige rom

Posten omfatter midler til ulike tiltak innenfor feltet, bl.a. prosjektstøtte innenfor billedkunst og kunsthåndverk, midler til kunst og ny teknologi, midler til kulturelle endringsprosesser og samtidskunst, utstyrsstøtte i fellesverksteder, kunstfestivaler og utstillingsstøtte til kunstnere i etableringsfasen.

Det er lagt inn en økning på 4,6 mill. kroner til det visuelle kunstfeltet. Se for øvrig omtale av Meld. St. 23 (2011-2012) *Visuell kunst* under pkt. 1.4.

4.3.3 Kap. 323 Musikkformål

Bevilgningen gjelder ulike tilskuddsordninger og avsetninger til musikk under Norsk kulturfond, herunder tilskuddsordning for arrangører, tilskuddsordning for musikere, tilskuddsordning for musikkfestivaler, tilskuddsordning for musikkensembler, kirkemusikk, publiseringsstøtte for musikkinnspillinger, andre formål (omfatter prosjektstøtte til musikktiltak, herunder bl.a. musikkdramatikk og bestillingsverk) og enkelttiltak.

Arrangørstøtte

Den offentlige konsertvirksomheten i Rikskonsertene ble lagt om 1. juli 2012, og midlene som har inngått i denne virksomheten overføres bl.a. til støtteordninger for arrangører og musikere i Norsk kulturråd, jf. omtale i Prop 1 S (2012-2013). For å bedre oversikten over resultatene av ordningene, forutsetter departementet at Norsk kulturråd utarbeider et system for registrering

og systematisering av data for antall konserter, publikumstall og geografisk spredning i rapporteringskravene for ordningene.

5 mill. kroner av midlene som har inngått i den offentlige konsertvirksomheten i Rikskonsertene, overføres til arrangørstøtteordningen i 2013. Styrkingen skal bidra til å utvikle og bygge opp arrangørmiljøer over hele landet. Tilskudd fra arrangørordningen skal gå til konsertarrangører innen alle musikksjangre som har et konserttilbud av høy kvalitet, herunder også arrangører som formidler musikk til barn og unge. For å gi en bedre geografisk spredning av tildelingene kan det gis tilskudd til enkeltkonserter og festivalarrangementer som ikke kvalifiserer til støtte fra tilskuddsordningen for festivaler. Det skal legges til rette for flere tildelinger til sjangerområder og deler av landet som har et svakt utbygd arrangørnettverk, og støtte til flere konsertarrangementer for ungdom. Støtte til konsertarrangementer uten aldersgrense og uten inntekter fra alkoholsalg skal prioriteres. Det er viktig å vurdere hele arrangørfeltet under ett, og tildelinger fra arrangørstøtten skal ses i sammenheng med tildelinger fra festivalstøtten.

Musikerordningen

Musikerordningen har som formål å stimulere til økt turnévirksomhet og konsertproduksjon, samt å styrke rammevilkårene for profesjonelle musikere. Ordningen gjelder for utøvere innenfor alle musikksjangre. Det kan gis støtte til konsert- og turnévirksomhet i Norge og i utlandet, men virksomhet i Norge skal prioriteres. For å stimulere til bedre geografisk spredning av konsertene, skal også støtte til turneer med konsertvirksomhet på mindre steder prioriteres.

Tilskuddsordningen for musikkfestivaler

Tilskuddsordningen for musikkfestivaler er styrket med 3 mill. kroner. Flerårig festivalstøtte gir økt forutsigbarhet. Departementet ber Kulturrådet vurdere om det kan være aktuelt å gi flere festivaler flerårig støtte, og legge til rette for dialog med festivalene og deres tilskuddsparter om dette.

Publiseringstøtte

Publiseringstøtten for musikkinnspillinger er styrket med 2 mill. kroner.

Kjønnsbalanse

Kulturdepartementet ønsker større fokus på kjønnsbalansen i tildelingene under Norsk kulturfond og vil gå i dialog med Kulturrådet om hvordan dette kan gjøres. Det er ønskelig å se på hvordan det i større grad kan rapporteres for å få større innsikt i kjønnsbalansen. I første omgang vil tildelinger på musikkområdet bli vurdert. Det er videre ønskelig å vurdere ulike tiltak som kan bidra til bedre kjønnsbalanse innenfor musikkfeltet i samråd med aktørene, og det er satt av 1 mill. kroner til en forsøksordning som skal gå til likestillingsprosjekter på musikkområdet under denne posten. Kulturdepartementet ber Kulturrådet vurdere om denne forsøksordningen kan integreres i andre eksisterende ordninger på musikkområdet og komme med forslag til hvordan det kan gjøres.

Kor

I Prop. 1 S (2011-2012) understreket departementet symfoniorkestrenes viktige rolle i å bidra til utviklingen av korfeltet i Norge. Det ble imidlertid presisert at korvirksomheten i symfoniorkestrene skulle skje innenfor orkestrenes økonomiske rammer, og at orkestrene ikke hadde anledning til å søke om ensemblestøtte. Departementet er kjent med at denne avgrensningen har hatt uheldige konsekvenser, bl.a. ved at kor som har fusjonert med orkestre ikke lenger er kvalifisert for støtte fra Kulturrådet.

Departementet har over flere år oppfordret større og mindre tilskuddsmottakere i hele kultursektoren til et tettere samarbeid for bl.a. å redusere administrative utgifter, og sikre at størst mulig andel av de tildelte budsjettmidlene blir benyttet til kunst. Det er ønskelig at denne typen samarbeid på korfeltet fortsatt skal kunne skje uten at det skal ha en budsjettmessig negativ konsekvens for de involverte.

Hovedregelen om at orkestrene ikke skal kunne søke ensemblestøtte opprettholdes, men det åpnes for å gjøre unntak fra hovedregelen for kor tilknyttet orkesterinstitusjoner fra 2013.

Flerårig prosjektilskudd til kor

Tilskuddene til Det Norske Solistkor, Kor Vest, Nordic Voices, Trondheim Voices og Vokal Nord under kap. 324, post 74 og kap. 323, post 55 overføres til kap. 323, post 56 fra 2013.

Korene får dermed bevilget ett samlet tilskudd og vil ikke lenger måtte søke om tilskudd fra flere ordninger. Som en overgangsordning forutsettes at tilskuddene til de fem korene videreføres på minimum samme nominelle nivå som i 2012.

Tilskuddene til kor under ensemblestøtten kap. 323, post 56 blir styrket med 1 mill. kroner som skal fordeles av Norsk kulturråd.

Fra 2014 vil det være Norsk kulturråd som vurderer nivået på tilskuddene til de fem korene.

Ensemblestøtten

Ensemblestøtten er styrket med 1 mill. kroner øremerket korfeltet under post 55.

Departementet ber Norsk kulturråd om å særskilt merke seg følgende flertallsmerknader i Innst. 14 S (2012-2013) under Post 56 Norsk kulturfond – flerårig prosjektilskudd, kan nyttes under post 55:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener det bør iverksettes tiltak som sikrer en bedre geografisk og sjangermessig fordeling av midlene. I den forbindelse er flertallet tilfreds med at korfeltet i budsjettproposisjonen foreslås styrket, blant annet ved at ensemblestøtten styrkes med 1 mill. kroner. Flertallet mener dette vil komme kor over hele landet til gode. Flertallet etterlyser et mer systematisk arbeid fra Norsk Kulturråd for å sikre en bedre fordeling av midlene og forventer blant annet at det kommer på plass et system for registrering og systematisering av data for antall konserter, publikumstall og geografisk spredning i rapporteringskravene for de ulike støtteordningene.

Flertallet støtter regjeringens forslag om at orkestrene som hovedregel ikke skal kunne søke ensemblestøtte, men at det skal åpnes for at det skal kunne gjøres unntak fra denne hovedregelen for kor tilknyttet orkesterinstitusjoner fra 2013. Flertallet vil imidlertid presisere at dette unntaket kun må gjelde for etablerte kor som fusjonerer med orkestre, og at eventuelle orkestre som ønsker å etablere egne kor må gjøre dette innenfor egne økonomiske rammer.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til Innst. 14 S (2011–2012) der komiteen skrev følgende:

«Komiteen har merket seg at den delen av ensemblestøtten som går til korfeltet, fortsatt skal tildeles ut fra de samme kriteriene som tidligere. Dette ved at alle kor kan søke midler og etter en faglig vurdering kunne få tildelt midler. Det forventes at Norsk kulturråd som et minimum viderefører sin satsing på korfeltet i 2012.»

Flertallet vil understreke at det ikke settes noe skille mellom amatørkor og profesjonelle kor i ensemblestøtten. Kulturrådets oppgave er å kunstfaglig vurdere korene, og tildele deretter. *Flertallet* vil igjen understreke at ensemblestøtten skal tildeles kor på ulike nivå, men av høy kvalitet. *Flertallet* viser til at posten er styrket, og på bakgrunn av dette forventes det at Kulturrådet forholder seg til de tildelingskriterier som lå til grunn for tildelingen til kor i ensemblestøtten fra tidligere.

Flertallet viser til at det har vært et ønske om at fordelingen mellom vokalfeltet og instrumentalfeltet innenfor ensemblestøtten, bør over tid bli jevnere fordelt. *Flertallet* mener at dette skal gjøres på to måter. *Flertallet* mener at dette skal gjøres ved at regjeringen øremerker penger via ensemblestøtten til vokalfeltet. Men *flertallet* vil også understreke Kulturrådets selvstendige ansvar for også å bidra i denne vridningen av midler. *Flertallet* gjør regning med at når Kulturrådet utøver sitt kunstfaglige skjønn, vil det være slik at fra tid til annen vil det være instrumentensemble som blir tatt ut av ensemblestøtteordningen. Dette betyr frigjorte midler i ensemblestøtten. *Flertallet* mener at Kulturrådet i slike tilfeller gir seg selv rom til å bidra til en jevnere fordeling innen ensemblestøtten mellom vokal- og instrumentalfeltet. Det er viktig å se hele vokalfeltet under ett, og ensemblestøtten bør kunne sees i sammenheng med musikkstøtteordningen.”

Departementet ber Norsk kulturråd om å særskilt merke seg følgende flertallsmerknader i Innst. 14 S (2012-2013) under Post 56 Norsk kulturfond – flerårig prosjektilskudd, kan nyttes under post 55:

”*Komiteen* viser til at tilskuddene til Det Norske Solistkor, Kor Vest, Nordic Voices, Trondheim Voices og Vokal Nord under kap. 324 post 74 og kap. 323 post 55 foreslås overført til denne posten fra 2013. *Komiteen* viser til at korene dermed får bevilget ett samlet tilskudd og at de ikke lenger vil måtte søke om tilskudd fra flere ordninger. *Komiteen* støtter dette, og vil påpeke behovet for at tilskuddene til de fem korene i en overgangsperiode videreføres på minimum samme nominelle nivå som i 2012. *Komiteens flertall*, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til merknadene for post 55 Norsk kulturfond – ettårige prosjekter, som også gjelder for post 56 Norsk kulturfond – flerårige prosjekter.”

Departementet vil også be Norsk kulturråd om å merke seg følgende merknad i Innst. 14 S (2011-2012) under kap 320, post 74:

”*Komiteen* har merket seg at den delen av ensemblestøtten som går til korfeltet, fortsatt skal tildeles ut fra de samme kriteriene som tidligere. Dette ved at alle kor kan søke midler og etter en faglig vurdering kunne få tildelt midler. Det forventes at Norsk kulturråd som et minimum viderefører sin satsing på korfeltet i 2012.”

4.3.4 Kap. 324 Scenekunst

Avsetningen til scenekunst under Norsk kulturfond skal nyttes til ordningene for fri scenekunst - teater og dans, basisfinansiering av frie scenekunstgrupper, scenetekst, formidling av scenekunst, koreografiutvikling og andre scenekunsttiltak m.m.

Som en oppfølging av satsingen på dans er fondet styrket med 5 mill. kroner, hvorav 3 mill. kroner til basisfinansiering, 1 mill. kroner til arrangørstøtte og 1 mill. kroner til regionale dansemiljøer.

Basisfinansiering og økt bruk av flerårig støtte har gitt flere grupper mer forutsigbare rammer. Det bør vurderes om ytterligere ensembler, også innen teater, kan få basisfinansiering gjennom overføringer fra avsetningen til fri scenekunst.

4.3.5 Kap. 326 Språk- litteratur og bibliotekformål

Målet med Norsk kulturråds støtteordninger til litteraturformål er å sikre nyskaping, bredde og spredning av norsk fag- og skjønnlitteratur, allmenne kulturtidsskrift og nye norske tegneserier. Stortinget har vedtatt at 160,7 mill. kroner og skal nyttes til innkjøpsordningene for litteratur, til festivaler, produksjonsstøtte og til andre tiltak, jf. Prop. 1 S (2012-2013), s. 118.

4.3.6 Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål

Avsetningen skal nyttes til prosjektbasert arbeid innen kulturvern.

4.4 Kap. 320, post 74 Tiltak under Norsk kulturråd

Under denne posten gis det tilskudd til allmenne kulturformål, visuell kunst, musikk, scenekunst, litteratur og kulturvern, herunder tilskudd til interesseorganisasjoner, regionale strukturer, mindre institusjoner og til tilskuddsordninger som fordeles av landsomfattende organisasjoner. Det legges opp til at tilskuddene ikke skal være tidsavgrenset, og ha en viss beløpsmessig stabilitet fra år til år.

Departementet vil vurdere endringer for utbetalingene av statlig tilskudd til landsomfattende musikkorganisasjoner fra og med 2014.

Mottakere av tilskudd under kap. 320, post 74 kan søke Norsk kulturfond om tilskudd til særskilte prosjekter.

Tilskudd til vokale ensembler som i 2012 ble bevilget under post 74, er fra 2013 bevilget under kap. 323, post 56, jf. egen omtale under kapittel og post.

Oversikt over tiltak som i 2012 fikk midler under denne posten følger som trykt vedlegg, jf. vedlegg 7.

Det er vedtatt en styrking med 6 mill. kroner fordelt slik:

- 3 mill. kroner til tiltak på det visuelle kunstfeltet som kan bidra til bedre tilgjengelighet og økt synlighet for feltet.
- 3 mill. kroner til den internasjonale samtidskunstfestivalen Bergen Assembly (tidligere Bergenstriennalen) som første gang arrangeres i 2013. Gjennomføringen av festivalen forutsetter betydelige bidrag fra Bergen kommune.

Tilskudd til forsøk med aspiranter i kunstinstitusjoner, som for 2012 ble bevilget under post 78, er overført til post 74 og økt med 1 mill. kroner til 2 mill. kroner. Ordningen er lagt til Norsk kulturråd.

Det er lagt inn et tilskudd til Stiftelsen Fargespill med 0,5 mill. kroner. Det forutsettes økonomisk medvirkning fra regionen.

Tilskuddet til døvetolking av teaterforestillinger er økt til 0,5 mill. kroner.

Som et ledd i regjeringens korsatsing er avsetningen til Aktivitetsmidler til kor styrket med 1 mill. kroner, jf. omtale under programkategori 08.20 i Prp. 1S (2012-2013).

Tilskuddsordningen til kjøp av musikkinstrumenter for skolekorps er fra 2012 utvidet til også å omfatte barne- og ungdomsorkestre. Ordningen er styrket med 0,5 mill. kroner i 2013 til kjøp av instrumenter til barne- og ungdomsorkestrene.

Departementet vil vurdere en samordning av oppgavene som i dag utføres av Norsk Visearkiv og Norsk Jazzarkiv med Nasjonalbibliotekets virksomhet. Det forutsettes at den særskilte rollen som disse arkivene i dag spiller overfor sjangermiljøene kan ivaretas.

4.5 Kap. 321 Kunstnerformål, post 75 Utstillingsstipend

Norsk kulturråd administrerer ordningen som skal gi billedkunstnere, kunsthåndverkere og fotografer bedre betingelser i deres arbeid med utstillinger og heve kvaliteten og styrke profesjonaliteten i utstillingsvirksomheten i kommuner og fylkeskommuner.

Departementet ber Norsk kulturråd utrede forslaget om regionalisering av Statens utstillingsstipend, jf. omtale under pkt. 1.3 Meld. St. 10 (2011-2012) *Kultur, inkludering og deltaking* og Meld. St. (2011-2012) *Visuell kunst*, kap. 13.1.3. Og 13.3.

5 Norsk kulturråd – administrasjon

5.1 Budsjettrammer

Kulturdepartementet stiller følgende budsjettrammer til disposisjon for Norsk kulturråds administrasjon for budsjettåret 2013:

Utgifter:	
Kap. 320 Allmenne kulturformål:	
post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 77	124 433 000
post 77 Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet, kan nyttes under post 01	36 027 000
Inntekter:	
Kap. 3320 Allmenne kulturformål:	
Post 01 Ymse inntekter	1 416 000

5.2 Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 77

Bevilgningen under post 01 skal dekke lønns- og driftsutgifter for alle ansatte i Norsk kulturråd, Fond for lyd og bilde, Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere samt sekretariatsfunksjoner for Den kulturelle skolesekken.

Rammen under post 01 inkluderer midler til dekning av merutgifter som følge av lønnsoppgjøret i 2012 og midler til dekning av arbeidsgiveravgift.

Bevilgningen foreslås vesentlig økt for å dekke utgiftene til innføring av et helhetlig og gjennomgående elektronisk system for søknads- og saksbehandling og felles arkiv for Norsk kulturråd, Fond for lyd og bilde og Utvalget for statens stipend- og garantiinntekter. Systemet skal innføres i 2013. Det er totalt lagt inn 18,3 mill. kroner til prosjektet i 2013

Det er overført 1,2 mill. kroner fra kap. 323, post 01, noe som tilsvarer helårsvirkning for fire stillinger som er overført fra Rikskonsertene til Norsk kulturråd i forbindelse med omleggingen av Rikskonsertenes offentlige konsertvirksomhet.

Posten kan overskrides med inntil samme beløp som Norsk kulturråd får i merinntekter under kap. 3320, post 01 Ymse inntekter og regnskapsførte inntekter under kap. 3320, post 03 Refusjon.

5.3 Stillinger og årsverk

Norsk kulturråd kan selv opprette og inndra stillinger på bestemte vilkår. Det kan imidlertid ikke opprettes flere tilsettingsforhold enn at virksomheten har budsjettmessig dekning for lønnskostnader m.v. innenfor den tildelte budsjettrammen for 2012 under post 01.

Ved disponering av stillinger må virksomheten sette av nødvendige ressurser til oppfølgingen av de mål og resultatkrav som er lagt til grunn for 2013.

Den enkelte virksomhet må føre kontinuerlig oversikt over bemanningen slik at man til enhver tid har oversikt over antall årsverk. Virksomhetens beregning av antall årsverk må omfatte samtlige tilsettingsforhold ved virksomheten, dvs. fast tilsatte, vikarer, engasjerte, midlertidig tilsatte m.v.

Virksomhetene skal gi en omtale av økning eller reduksjon i antall årsverk i de årlige budsjettforslagene. Orientering om hvordan denne omtalen skal være gis i det årlige budsjettrundskrivet fra Kulturdepartementet.

Nærmere regler om tilsetning av personale, opprettelse, inndragning og lønnsfastsetting av stillinger er omtalt i Vedlegg 1 Budsjettfullmakter for 2012.

5.4 Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 77 Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet

Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet finansieres delvis med lønnsmidler over post 01 og delvis med tilskudd til eksterne mottakere. Stortinget har gitt Kulturdepartementet fullmakt til å omdisponere mellom bevilgningene på kap. 320, post 01 Driftsutgifter og kap. 320, post 77 Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet. Norsk kulturråds administrasjon ved direktøren skal ta opp med Kulturdepartementet eventuelle forslag om omdisponering mellom bevilgningene på disse postene. Bevilgningen omfatter følgende ordninger:

- utviklingsprosjekter innenfor museums- og arkivfeltet

- sikringstiltak ved museer
- tilskudd til privatarkiv

I Meld. St. 7 (2012-2013) *Arkiv* har departementet lagt til grunn at bevilgningen på denne posten videreføres. I den sammenhengen er det naturlig at Kulturrådet retter tilskuddsordningen for privatarkiv inn mot museumsfaglig relevante arkivprosjekter. Departementet vil komme tilbake til dette etter at Stortinget har behandlet arkivmeldingen våren 2013. Tilskudd fra denne posten til arkivtiltak i 2013 skal derfor ikke omfatte tilsagn om tilskudd i 2014 eller senere.

Kulturdepartementet ber Norsk kulturråd vurdere om avsetningen til prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet under kap. 320, post 77 fra og med 2014 kan bevilges under kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 55 Norsk kulturfond.

Utviklingsprosjekter innenfor museums- og arkivfeltet

En forutsetning er at midlene skal gå til prosjekter som er nyskapende og har overføringsverdi til større grupper av institusjoner eller hele sektoren. Midlene skal først og fremst brukes til å støtte tiltak i regi av andre aktører, eksempelvis museer i Det nasjonale museumsnettverket. Det kan også gis til egeninitierte prosjekter.

Prioriterte innsatsområder er:

- tiltak for kompetanseutvikling for museer og arkiv
- utvikling av faglige museumsnettverk
- dokumentasjon og formidling av minoritetskulturer, samisk kultur og kulturelt mangfold
- utvikling av faglige standarder for samlingsforvaltning
- samarbeidstiltak og fellesløsninger i forvaltning og tilgjengeliggjøring av samlinger
- innsamlingspolitikk og prioritering av samlinger
- nyskapende formidling
- inkludering og medvirkning
- bruk av sosiale medier og digitale dugnader
- forskning av høy kvalitet
- samhandling med andre forskningsmiljøer
- publisering i fagfelleverderte publikasjoner.

Utviklingsprosjekter i regi av Stiftelsen Asta har tidligere blitt finansiert delvis med tilskudd fra denne tilskuddsordningen og delvis med tilskudd fra statsbudsjettets kapittel 329 Arkivformål, post 78 Ymse faste tiltak. Fra 2013 blir dette endret, slik at det samlede tilskuddet til Asta blir gitt fra bevilgningen under kap. 329 post 78.

Sikringstiltak ved museer

Tilskudd kan gis til tiltak i eksisterende museer for å forebygge og redusere omfanget av ødeleggelser i forbindelse med brann, tyveri, ran, hærverk, naturskade og annen skade. Tilskudd kan også gis til sikringsplaner.

Privatarkiv

Tilskudd kan gis til institusjoner som arbeider med å bevare og gjøre tilgjengelig arkiv fra private bedrifter, organisasjoner og personer. Ordningen skal bidra til en mer helhetlig samfunnsdokumentasjon, der en ser arbeidet med offentlige og private arkiv i sammenheng.

5.5 Plan for disponering av tildelt bevilgning i 2013

For å nå de mål som er fastsatt i dette tildelingsbrevet forutsetter departementet at virksomheten utarbeider en plan for disponeringen av den tildelte budsjetttrammen. Slik disposisjonsplan skal inneholde samtlige utgifter som vil påløpe i løpet av budsjettåret, jf. departementets årlige budsjetttrundskriv. Fordelingen av bevilgningen for 2013 skal innarbeides i det elektroniske regnearket som skal sendes sammen med budsjettsøknaden for 2014 til departementet innen 1. mars 2013.

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som man vil sette i gang i 2013, må helt ut dekkes innenfor den tildelte budsjetttrammen. I disposisjonsplanen må det derfor innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som virksomheten har planlagt for 2013.

Økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året må i sin helhet dekkes innenfor den tildelte budsjetttrammen.

5.6 Spesielle forutsetninger for disponering av budsjetttrammen

Departementet gjør oppmerksom på følgende:

- Kultursektoren vil spille en viktig rolle i markeringen og feiringen av 200-årsjubileet for Grunnloven i 2014. Stortingets hovedkomité for grunnlovsjubileet har utarbeidet overordnede føringer for jubileet, jf. www.stortinget.no.

Vi ber om at virksomheter som har planer knyttet til grunnlovsjubileet omtaler disse i forbindelse med budsjettsøknaden for 2014

- En inkluderende kultursektor er en sektor der alle har like muligheter til deltakelse og til å utvikle sine skapende ressurser, uavhengig av faktorer som sosioøkonomisk-, kulturell- eller religiøs bakgrunn eller funksjonsevne. Departementet legger til grunn at virksomhetene utvikler måter å arbeide på for å ivareta hensynet til inkludering og mangfold gjennom alle deler av sin ordinære virksomhet.

Med utgangspunkt i virksomhetens egenart og geografiske nedslagsfelt ber vi Norsk kulturråd i rapporten for 2013, jf. vedlegg 2, redegjøre for hvordan kravet til mangfold og inkludering konkretiseres i virksomheten. Vi ber om en kort beskrivelse av Norsk kulturråds strategi for arbeidet med inkludering og mangfold, herunder hvilke mål, målgrupper og perspektiv som er særlig aktuelle for virksomheten og hva disse har resultert i så langt.

- Det er et kulturpolitisk hovedmål å gi flest mulig tilgang til kulturgodene. Offentlig og privat virksomhet rettet mot allmennheten skal være universelt utformet, jf. lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Dette gjelder også nye IKT-løsninger som er rettet mot allmennheten, jf. lovens § 11.
- Statlige virksomheter skal i henhold til likestillingslovens § 1a arbeide aktivt for å fremme likestilling, jf. vedlegg 2.
- Statlige virksomheter skal ta miljø- og samfunnsansvar ved offentlige anskaffelser, jf. vedlegg 2.

5.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

Departementet legger til grunn at virksomhetens ledelse har et systematisk og målrettet arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og at dette er integrert i virksomhetens planverk og styringssystemer. Videre forutsettes det at man har rutiner for systematisk oppdatering av planverk og retningslinjer og et bevisst forhold til hvordan samfunnssikkerhet og beredskapstenkingen skal integreres i hele organisasjonens arbeid gjennom opplæring og kommunikasjon. Det skal spesielt legges vekt på ledelse, samhandling, kultur og holdninger. Virksomheten skal utarbeide og årlig oppdatere eksisterende risiko- og sårbarhetsanalyser knyttet til virksomhetens ansvarsområde og manglende robusthet i kritisk infrastruktur, samt vurdere forebyggende og beredskapsmessige tiltak. I de tilfeller det er gjennomført tiltak som avbøter manglende robusthet i kritisk infrastruktur, skal dette dokumenteres. Eventuelle endringer i risikobildet skal rapporteres til departementet. Videre skal det etableres planer for alle typer kriser i egen virksomhet, herunder krisekommunikasjon. Man skal jevnlig øve på ulike scenarioer, slik at erfaringer og læringspunkter kan innarbeides i organisasjonen og planverk. Virksomheten skal avklare ansvar, roller og uklare grensesnitt innen eget ansvarsområde, og mot tilgrensende områder.

Virksomheten må vurdere og dimensjonere sitt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder planer, øvelser, kapasiteter og kompetanse, opp mot det samfunnsoppdrag og ansvaret/ansvarsområdet det har og den rollen den kan få i en eventuell krisesituasjon.

6 Styret for Fond for lyd og bilde

6.1 Budsjettramme

Følgende budsjettrammer stilles til disposisjon for Fond for lyd og bilde for budsjettåret 2013: Kap. 320 post 51: kr 31 537 000.

6.2 Mål og resultatmål

Hovedmålene for bevilgningene under kap. 320 Allmenne kulturformål som gjelder Fond for lyd og bilde er i 2013 følgende:

- bidra til å fremme produksjon og formidling av innspillinger i lyd og bilde

Departementet legges følgende til grunn for bevilgningen i 2013:

Fond for lyd og bilde er en kollektiv kompensasjon til rettighetshavere for den lovlige kopieringen av deres verker til privat bruk. Fondet skal fremme produksjon og formidling av innspillinger av lyd- og filmopptak og fordeles til beste for rettighetshavere innenfor musikk, scene og film.

Tiltak som stimulerer utviklingen av en levende barne- og ungdomskultur og kulturelt mangfold skal også vektlegges ved tildelinger fra fondet.

7 Utvalget for Statens stipend og garantiinntekter

7.1 Budsjettrammer

Følgende budsjettrammer stilles til disposisjon for Statens stipend og garantiinntekter for budsjettåret 2013:

Kap. 321 Kunstnerformål	
Post 01 Driftsutgifter	15 385 000
Post 72 Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, overslagsbevilgning	13 374 000
Post 73 Nytt diversestipend for nyutdannede kunstnere, kan overføres	4 500 000
Post 73 Kunstnerstipend - arbeidsstipend, kan overføres	109 904 000
Post 73 Kunstnerstipend - diversestipend, kan overføres	14 620 000
Post 73 Fire nordiske forfattere, kan overføres	80 000
Post 73 Æresstipend og æreslønn, kan overføres	657 000
Post 73 Stipend for eldre fortjente kunstnere, kan overføres	5 620 000
Post 73 Vederlag stipendkomiteene, kan overføres	1 764 000
Post 74 Garantiinntekter, overslagsbevilgning	109 946 000

Bevilgningen omfatter statsstipend, stipend basert på gjennomført kunstutdanning, stipend og garantiinntekter til kunstnere og vederlag til stipendkomiteene. Departementet har satt i gang et arbeid for å revidere forskriften på bakgrunn at to nye stipendordninger skal etableres fra 2014.

7.2 Mål

Hovedmålene for kap. 321 Kunstnerformål er i 2013 følgende:

1. legge forholdene til rette for at enkeltkunstnere skal kunne bidra til et mangfoldig og nyskapende kunstliv
2. sikre opphavsmenn vederlag for offentlig bruk av åndsverk gjennom de kollektive kulturpolitisk baserte vederlagsordningene.

7.2.1 Kap. 321, post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke utgiftene til statsstipendiater samt enkelte andre driftsutgifter. Det er lagt inn statsstipend til Mari Boine, Morten Jostad og Peter Normann Waage.

7.2.2 Kap. 321, post 72 Stipend basert på gjennomført kunstutdanning

Bevilgningen under posten går til stipend basert på gjennomført kunstutdanning. Stipendet tildeles alle studenter som er berettiget til studiefinansiering fra Statens lånekasse for utdanning og som uteksamineres fra de utdanningsinstitusjonene som omfattes av Forskrift om stipend basert på gjennomført kunstutdanning. Stipendet utgjør 26,6 pst. av den årlige basisstøtten som studenter i fulltidsutdanning kan få gjennom Lånekassen, multiplisert med antall år i det normerte studieløpet for den respektive utdanningen. Studenter som tar avkortet utdanningsløp, kan også på nærmere vilkår og etter særskilt søknad, tildeles avkortet stipend. Som varslet i Prop. 1 S (2011-2012) har departementet i april 2012 vedtatt en endring av Forskrift om stipend basert på gjennomført kunstutdanning som innebærer en gradvis utfasing av denne ordningen. Studenter som har påbegynt sin utdanning i 2011 eller senere har ikke krav på stipend basert på gjennomført kunstutdanning. Forskriften oppheves i sin helhet fra 1. januar 2015. Samtidig er det vedtatt en endring i Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere som innebærer opprettelse av et nytt diversestipend for nyutdannede kunstnere. Ordningen har som særskilt formål å lette overgangen til yrkeslivet for de kunstnergrupper som har størst problemer med denne overgangen. Endringen får virkning for søknadsprosessen som starter høsten 2012 med første tildeling i 2013. Bachelor- og masterkandidater med avsluttet utdanning i 2012 og masterkandidater som avslutter sin utdanning i 2013, kan søke dersom de ellers oppfyller vilkårene. Kandidater med høyeste utdanning innenfor sitt felt skal prioriteres ved tildeling.

Kunstnergrupper som i dag er prioritert innenfor ordningen med stipend basert på gjennomført kunstutdanning, skal fortsatt være prioritert innenfor den nye ordningen. Dette er først og fremst billedkunstnere, kunsthåndverkere, fotografer og dansekunstnere. Gruppene sangere, dirigenter, komponister, skuespillere/dukkespillere, scenografer, sceneinstruktører og filmkunstnere skal kunne søke på det nye stipendet. Kunstnere som har tatt kunstutdanning i utlandet er likestilt med de som har utdanning fra Norge. Maksbeløpet for det nye stipendet vil være på kr 90 000 i 2013.

7.2.3 Kap. 321, post 73 Kunstnerstipend m.m.

Bevilgningen under denne posten går til arbeidsstipend, arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere, diversestipend, diversestipend for nyutdannede kunstnere, æresstipend/-lønn, stipend for eldre fortjente kunstnere, samt fire stipend til nordiske forfattere.

Posten er styrket med 4,5 mill. kroner i 2013 til diversestipend for nyutdannede kunstnere, hvorav 3,5 mill. kroner er ledige midler overført fra kap. 321 post 72.

286 ordinære arbeidsstipend og 167 arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere videreføres fra 2012. Det opprettes 20 nye ettårige arbeidsstipend finansiert av frigjorte midler fra garantiinntektsordningen. Dette er en ettårig overgangsordning inntil nye stipendordninger for etablerte kunstnere og seniorkunstnere innføres. Fra 2014 skal disse midlene overføres til nye stipendordninger for hhv. etablerte kunstnere og seniorkunstnere. Arbeidsstipendets størrelse økes fra kr 196 000 til kr 202 000.

Stipendkomiteene innstiller antall stipend og stipendbeløp innenfor de rammene som er gitt og de maksimumsbeløpene som departementet har fastsatt for diversestipend.

To æresstipend og én æreslønn á kr 200 000 utbetales i 2013.

Det er regnet med 277 stipend for eldre fortjente kunstnere. Stipendet er på kr 20 000. Det vil ikke bli tildelt nye stipend under denne ordningen.

Bevilgningen dekker også vederlag til de ulike stipendkomiteene, som gir sakkyndig innstilling om fordeling av midlene til Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere. Ordningene vedrørende statsstipend, æresstipend, æreslønn og 4 stipend til nordiske forfattere forvaltes av Kulturrådets administrasjon etter instruks fra departementet. Det samme gjelder vederlag til stipendkomiteene.

7.2.4 Kap. 321, post 74 Garantiinntekter

Gjennom garantiinntektsordningen gis kunstnere tilsagn om inntekt fram til pensjonsalder, under forutsetning av at kunstneren opprettholder sin kunstneriske aktivitet. Maksimal garantiinntekt tilsvarte tidligere lønnstrinn 1 i statens lønnsregulativ, men dette lønnstrinnet er fjernet fra 1. mai 2012. Maksimal garantiinntekt vil heretter reguleres i samsvar med lønnsstigningen for laveste trinn i statens lønnsregulativ, og utbetales til de som ikke har egeninntekt som overstiger fribeløpet. For kunstnere som har hatt høyere egeninntekt, reduseres utbetalingen av garantiinntekten med 65 pst. av den del av egeninntekten som overstiger fribeløpet.

Det vil bli videreført garantiinntekt til 488 kunstnere. Det vil ikke bli tildelt nye garantiinntekter, som følge av utfasingen av garantiinntektsordningen som ble varslet i Meld. St. 23 (2011-2012) Visuell kunst. Midler som frigjøres fra garantiinntektshjemler som blir ledige, vil i 2013 bli benyttet til ettårige arbeidsstipender. Fra 2014 skal de frigjorte midlene fra hjemler som ble ledige fra og med 2013 og videre, danne grunnlaget for nye stipendordninger for etablerte kunstnere og seniorkunstnere.

Fordeling av de ulike stipendene mellom kunstnergruppene fastsettes av departementet etter forslag fra utvalget for Statens stipend for garantiinntekter.

Del III Økonomiforvaltning, risikostyring og internkontroll og rapportering

8 Økonomiforvaltning

8.1 Generelt

Virksomhetenes økonomiforvaltning skal følge økonomiregelverket for staten (Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten), fastsatt 12.12.2003 med senere endringer.

Virksomhetsleder har ansvaret for at bevilgningsreglementet og økonomiregelverket til enhver tid følges. Departementet vil understreke betydningen av at virksomheten har en ryddig økonomiforvaltning for å kunne utføre de faglige oppgavene effektivt og hensiktsmessig, og viktigheten av at den interne økonomiinstruksen, rutinebeskrivelser og øvrig internt regelverk holdes oppdatert i forhold til gjeldende regelverk.

Det må alt fra begynnelsen av året føres løpende kontroll med forbruket ut fra tidligere års erfaringer med hvordan forbruket normalt fordeler seg gjennom året. Virksomheten må sette av en reserve under post 01 til å dekke uventede utgifter.

Uforutsette utgifter må dekkes ved omdisponeringer innenfor den tildelte rammen, gjennom bruk av gjeldende budsjettfullmakter, jf. Vedlegg 1, eller ved å redusere den planlagte aktiviteten.

Kulturdepartementet legger for 2013 opp til at det gjennomføres kvartalsvise etatsstyringsmøter med Norsk kulturråd.

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport pr. 31. august 2013, der det i tillegg til forbruket pr. 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Det vil senere bli sendt ut retningslinjer for utarbeiding av slik rapport.

8.2 Tilskuddsforvaltning

8.2.1 Forutsetninger for disponering av tilskuddsmidlene

Midler under tilskuddsordninger skal forvaltes i samsvar med det regelverket som er fastsatt for den enkelte tilskuddsordning. Regelverket for tilskuddsordningen må følge som vedlegg til tilskuddsbrevet til den enkelte tilskuddsmottaker.

Midler til enkelttilskudd skal forvaltes i samsvar med "Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kulturdepartementet i 2012", jf. vedlegg 3, eller "Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt prosjekt-/investerings- og enkelttilskudd fra Kulturdepartementet i

2012”, jf. vedlegg 4. De aktuelle retningslinjene må følge som vedlegg til tilskuddsbrevet til den enkelte tilskuddsmottaker.

Virksomheten skal innen 1. november rapportere til departementet om tilskuddsmidler som ikke blir utbetalt innen årets utgang.

8.2.2 Krav til innholdet i tilskuddsbrev

Det vises til det pågående arbeidet med å utvikle felles rapportering og innsamling av data for hele scenekunstheltet. Norsk kulturråd må sette som forutsetning for tildeling av tilskudd at tilskuddsmottakerne rapporterer iht. rutiner for den nye felles databaseløsningen.

I økonomiregelverket er det fastsatt særskilte krav til innholdet i tilskuddsbrev, jf.

Bestemmelser om statlig økonomistyring i staten, kap. 6 Forvaltning av tilskuddsordninger, pkt. 6.3.3 Tilskuddsbrev. Virksomhetsleder har ansvar for at disse bestemmelsene blir fulgt opp.

Nærmere omtale av kravene til innholdet i tilskuddsbrev følger som eget vedlegg, jf. Vedlegg 5.

8.2.3 Regnskapsrapportering og kontroll

Tilskuddsmottakere som mottar enkelttilskudd skal innrette sin økonomiforvaltning i samsvar med ”Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kulturdepartementet i 2013”, jf. vedlegg 3, eller ”Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt prosjekt-/investerings- og enkelttilskudd fra Kulturdepartementet i 2013”, jf. vedlegg 4, og andre krav som tilskuddsforvalter stiller i tilskuddsbrevet.

9 Styringsdokumenter, risikostyring og internkontroll

Departementet minner om at virksomhetens ledelse skal utarbeide virksomhetsplan/strategier med ettårig og flerårig perspektiv tilpasset virksomhetens egenart for å sikre at mål og resultatkrav m.v. blir fulgt opp/gjennomført innenfor tildelte ressurser, jf. pkt. 2.3 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Virksomhetens leder har videre ansvar for å etablere internkontroll som bl.a. omfatter rutiner/system for risiko- og vesentlighetsvurdering, at det gjennomføres risikoanalyse for å identifisere risikofaktorer og at det iverksettes tiltak for å redusere risikoen. Virksomhetsleder skal videre påse at den interne kontrollen er tilpasset risiko og vesentlighet og at den fungerer på en tilfredsstillende måte og kan dokumenteres, jf. Bestemmelser om statlig økonomistyring i staten, pkt. 2.4. Virksomheter som forvalter tilskuddsmidler må kartlegge risiko for at det kan oppstå feil eller uregelmessigheter, jf. Bestemmelser om statlig økonomistyring i staten, pkt. 6.3.8.2.

Virksomheten skal vurdere risiko knyttet til målene slik de framgår av tildelingsbrevet og av Prop. 1 S (2012-2013).

Departementet vil legge vekt på virksomhetens risikovurderinger i styringsdialogen. Dokumentasjon knyttet til risikovurdering kan bli etterspurt i styringsdialogmøter eller som del av øvrig rapportering til departementet. Departementet forutsetter at virksomhetene har fulgt opp regelverket for offentlige anskaffelser, jf. departementets rundskriv V-13/2008B om anskaffelser av varer og tjenester, at virksomhetene har etablert systemer for å forebygge og avdekke misligheter samt rutiner for å behandle evt. tilfeller i henhold til gjeldende regelverk.

Departementet forutsetter at virksomheten jevnlig foretar en vurdering av virksomhetens mislighetsrisiko, og at denne vurderingen blir dokumentert. Videre forutsettes det at etiske standarder knyttet til habilitet, bierverv og mottak av gaver og andre fordeler er implementert i virksomhetens interne retningslinjer og/eller rutinebeskrivelser.

I arbeidet med etisk bevisstgjøring er det nødvendig med kontinuerlig holdningsarbeid. Det er viktig å ha gode prosesser for å sikre at retningslinjene er godt kjent i virksomheten.

10 Årsrapport for 2013

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport, jf. pkt. 1.5.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten for 2013 utarbeides som **eget dokument** og sendes Kulturdepartementet innen medio februar 2014. Eksakt dato for innsendelse av årsrapporten for 2012 vil bli gitt høsten 2013 i departementets årlige rundskriv om innrapportering til det sentrale statsregnskapet.

Årsrapporten skal utarbeides i samsvar med kravene i Vedlegg 2 Krav til årsrapport for 2013. Rapporten skal sendes elektronisk til adressen postmottak@kud.dep.no. Årsrapporten skal videresendes fra departementet til Riksrevisjonen. Vi ber derfor virksomheten påse at rapporten blir utarbeidet i henhold til ovennevnte krav.

Med hilsen

Kjell Myhren e.f.
ekspedisjonssjef

Roy Kristiansen
ekspedisjonssjef

Gjenpart: Riksrevisjonen
DFØ